

Jordbruksbyrån informerar

5/2024

Jordbruksbyrån tillhör landskapsregeringens näringsavdelning. Jordbruksbyrån ansvarar för genomförandet av den del av jordbrukspolitiken som tillhör landskapets ansvar enligt självstyrelselagen

Håll utkik efter hönshirs, och bekämpa

Det finns mycket hönshirs runt om på Åland. Hönshirs räknas som världens tredje värsta ogräs enligt FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation, FAO, så det är verkligen skäl att fokusera på bekämpning vid första lilla förekomst.

En enda planta hönshirs kan ge 40 000 frön, och växtens frön kan överleva i jorden i upp till 10 år. Hönshirs kan störa närliggande växter kemiskt och hämma tillväxten av andra växter. Dessutom kan den använda 4/5 av jordens kvävereserv.

Ett effektivt sätt att bekämpa hönshirs är att rycka upp ogräsen med rötterna och sedan förstöra dem så att spridning inte är möjlig. Om spridning redan skett kanske kemisk bekämpning behövs. Det finns flera medel som är godkända för ändamålet.

Bilder och info finns till exempel här:

https://www.landsbygdensfolk.fi/nyheter/hoenshirs-ett-skadligt-ograes-som-kanske-aer-vaerre-aen-flyghavre?fbclid=IwY2xjawE6nVRleHRuA2FibQlxMAABHWE0A4F0OYIn2bkNoZrEvAXhFJ5vMi8HB8Q7oYXdZiZKLew1o0LCauCYQ_aem_xZ-00ag35HFRZpjyFDLfiQ

Programperiod 2014-2022

Den gamla programperioden (2014-2022) med alla beviljade projekt börjar så småningom gå mot sitt slut. Du som har beviljade projekt men ännu inte ansökt om utbetalningar, eller om du har dina redovisningar på hälft, så får du börja tänka på att slutföra dem. I december 2025 stängs möjligheten att få ut betalningen. Landskapsregeringen ska även hinna redovisa till kommissionen för att få ersättning så därför vill vi nu ett år före skicka ut en allmän påminnelse om att slutföra projekt och redovisa dem.

Kontaktpersoner:

Siv Eliasson-Myllykoski tel. 018-25 294, e-post: siv.eliasson-myllykoski@regeringen.ax

Jaana Ojanen tel. 018-25 204, e-post: jaana.ojanen@regeringen.ax

Ersättning för icke produktiva investeringar

Under hösten kommer det att bli möjligt att ansöka om ersättning för icke produktiva investeringar. Intresserad? Du kan börja planera ditt projekt redan nu så går det sedan smidigt att göra ansökan. Observera att du inte får påbörja projektet innan du har lämnat in din ansökan.

Åtgärden är en del av Ålands åtgärder i Finlands CAP-plan och delfinansieras av Europeiska kommissionen genom europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Vad kan jag få ersättning för?

Ersättning kan beviljas till jordbrukare för

- vattenvårdsprojekt för främjande av vattenskyddet eller jordbruksnaturens mångfald,
- landskapsvårdsprojekt för främjande av naturens mångfald.

Vattenvårdsprojekt för främjande av vattenskyddet eller jordbruksnaturens mångfald

För att främja vattenskyddet eller jordbruksnaturens mångfald kan ersättning beviljas för anläggande av:

- en våtmark
- kedjor av små våtmarker
- tvåstegsdiken
- översvämningsområden och översvämningssplatåer av våtmarkstyp som utförs i enlighet med principerna om naturenlig vattenbyggnad.

Ersättning kan även beviljas för återställande av vattenfåror på deras naturliga platser.

Insatser är i första hand riktade till sådana områden som jordbruket belastar kraftigt och där åtgärdsplaner har upprättats utgående från utredningar och karteringen av området visar att det finns behov av åtgärder.

De godkända faktiska kostnaderna ersätts till 100% till högst följande belopp:

Åtgärd	Ersättning högst
Anläggning av våtmark	
-områden över 0,50 hektar	12 000 euro/hektar och högst 50 000 euro per projekt
-områden 0,30 – 0,50 hektar	4100 euro/projekt
Anläggning av tvåstegsdiken	12 euro/meter
Återställande av vattenfåror	12 euro/meter

Minimiarealen för en investering är 0,30 hektar.

Ett projekt ska uppgå till minst 4 100 euro för att beviljas ersättning.

Landskapsvårdsprojekt för främjande av naturens mångfald

För att främja naturens mångfald kan ersättning beviljas för

- restaurering av lövängar
- återskapande och nyskapande av naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet
- kompletterande stängseldragning på befintliga naturbeten.

Målsättningen är att bibehålla en tillräckligt stor areal med olika vårdbiotoper och värdefulla habitat i jordbrukslandskapet i syfte att bevara den biologiska mångfalden och kulturlandskapet. Samtidigt förstärks även de ekosystemtjänster som jordbruket producerar.

Insatserna är i första hand riktade till sådana områden som inventerats och karterats och för vilka åtgärdsplaner har upprättats.

De godkända faktiska kostnaderna ersätts till 100% till högst följande belopp:

Åtgärd	Ersättning högst
Restaurering av lövängar	3000 euro/hektar
Återskapande och nyskapande av naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet	3000 euro/hektar
Kompletterande stängseldragning på befintliga naturbeten	500 euro/hektar

Minimiarealen för en investering är 0,30 hektar.

Hur ansöker jag om ersättning

Ansökan görs i Hyrrä. Till ansökan ska du bifoga en projektplan. Projektplanens innehåll är beroende av vilken typ av projekt du tänker genomföra.

För alla typer av projekt ska du i projektplanen uppge

- en allmän presentation av projektet och projektmålen
- projektets areal
- uppgifter om vem som deltar i projektets genomförande, om vem som ansvarar för genomförande och finansiering och om eventuella avtalsarrangemang
- ett kostnadsförslag för projektet jämte kostnadsspecificering och finansieringsplan
- en lägeskarta över projektet
- en karta över projektområdet
- en utredning om ägarförhållandena på området samt markägarnas tillstånd och övriga eventuella tillstånd som krävs för projektet

Genomför du ett vattenvårdsprojekt ska i projektplanen också ingå

- specificerade uppgifter om sätt och tid för genomförande av projektet
- de myndighetstillstånd som krävs för att genomföra projektet
- en översiktlig utredning om vilka skötselåtgärder som vidtas efter anläggandet.

En plan för anläggning av våtmark ska dessutom innehålla en utredning om

- åkerns andel av avrinningsområdet
- förhållandet mellan våtmarkens areal och arealen för det ovanförliggande avrinningsområdet
- åtgärderna för anläggning av våtmark
- ledning och uppdämning av vatten på våtmarksområdet
- vallar, djupa partier, uddar, holmar och vegetationszoner på våtmarksområdet
- tömningen av slam från våtmarken
- ämnen och metoder för eventuell sedimentering av fosfor
- dimensioneringen av våtmarken
- vilka verkningar projektet har på dräneringssituationen i åkrar som odlas utanför investeringsområdet eller på annan markanvändning.

Restaurerar du en löväng eller återskapar/nyskapar naturbeten eller andra vårdbiotoper ska det i projektplanen finnas också

- en specificering och beskrivning av de olika arbetsmomenten
- en tidsplan för projektet och etapperna för de olika arbetsmomenten.

Om det i projektet ingår stängsling ska det ur projektplanen framgå

- en beskrivning från kartringen som gjorts på området
- en betesplan
- en karta som visar den nya stängseldragningen.

Projektplanen för ett landskapsvårdsprojekt ska upprättas av en sakkunnig och godkännas av landskapsregeringen.

Ytterligare information

Mera information och detaljerade villkor läggs ut inom september på

<https://www.stod.ax/lantbruk>

Kontaktperson: Leila Lindström tel. 018-25 287, e-post: leila.lindstrom@regeringen.ax